

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Bratislava 25. 11. 2022

Postavenie Penty v zdravotníctve silnie. Narastá preto potreba kvalifikovanej ochrany hospodárskej súťaže.

Slovenské zdravotníctvo predstavuje systém, v ktorom kooperujú verejné i privátne subjekty. Pre jeho správne fungovanie je preto dôležitá aj férová hospodárska súťaž.

Podľa Ústavy SR má každý právo na ochranu zdravia a na základe zdravotného poistenia aj právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky.

Napĺňanie a ochrana takto definovaného verejného záujmu vyžaduje tiež účinnú ochranu hospodárskej súťaže, za ktorú zodpovedá Protimonopolný úrad SR (ďalej len „PMÚ SR“).

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) ako regulátor vzťahov v zdravotníctve má preto eminentný záujem na jeho dobrom fungovaní a rozhodol sa prispieť do aktuálneho výberového konania jeho predsedu nastolením niekoľkých okruhov problémov, ktoré vyplynuli zo súčasnej praxe.

Úrad sa vo svojej správe o činnosti za rok 2021 v časti Zhrnutie venuje aj postaveniu finančnej skupiny Penta v slovenskom zdravotníctve, ktoré je charakteristické pôsobením naprieč všetkými relevantnými oblasťami zdravotníctva – od verejného zdravotného poistenia, poskytovateľov zdravotnej starostlivosti až po sieť lekární (ďalej len „krížové vlastníctvo“ vid' text časti 1.1.4 nižšie).

Sme presvedčení, že otázky, ktoré nastoľujeme, zaujímajú v danej situácii aj laickú verejnosť a veríme, že si ich osvoja aj členovia výberovej komisie na nového predsedu PMÚ SR.

1. Aký je váš osobný názor na absenciu legislatívy, ktorá by regulovala zákaz krížového vlastníctva podobne, ako je to v iných krajinách Európskej únie, resp. iných regulovaných segmentoch ako zdravotníctvo? Prevažujú podľa Vášho názoru pozitíva alebo negatíva takejto regulácie zákazu krížového vlastníctva?

2. Aký je Váš právny názor pri posudzovaní koncentrácie akvizícií konkrétnych subjektov podnikajúcich v zdravotníctve?

- **Lekárne Dr.Max dnes zastrešuje viac ako 200 spoločností** s ručením obmedzeným, ktoré majú toho istého vlastníka aj konateľov. Do pozornosti dávame [legislatívnu úpravu v Rakúsku](#), podľa ktorej žiadny lekárnik nemôže vlastniť viac ako jednu licenciu ani riadiť viac ako jednu lekárňu. V tejto súvislosti uvádzame aktuálnu informáciu **o kúpe 47 lekární Apotheke Slovakia do portfólia spoločnosti Penta Investments**, čo upevní už beztak silnú pozíciu jej siete lekární Dr. Max. Túto akvizíciu musí ešte z hľadiska ochrany hospodárskej súťaže posúdiť PMÚ SR.

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

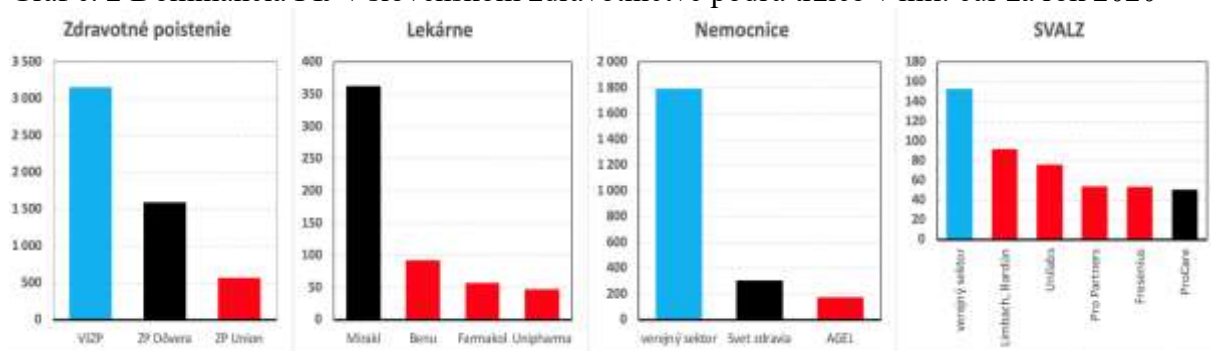
- V rozhodnutí, ktorým PMÚ SR potvrdil prevzatie spoločnosti **MEDICAL GROUP SK, a. s.**, (distribútora liekov a zdravotníckych pomôcok) skupinou PENTA¹, PMÚ SR v podstate neskúmal, aký dopad môže mať koncentrácia (predmetná akvizícia) na postavenie skupiny PENTA v zdravotníctve. V danom prípade pritom bolo zrejmé, že PENTA krížovo pôsobí na každej vertikálnej úrovni v sektore, v rámci ktorého dochádza k nákupu liekov a zdravotníckych pomôcok, okrem distribúcie liekov (t. j. v sektore od poskytovateľov zdravotnej starostlivosti až po lekárne - graf nižšie).

3. Do akej miery PMÚ SR podľa Vášho názoru môže, resp. je povinný v rámci súčasnej legislatívy, a to či už národnej alebo európskej, posudzovať vertikálne účinky koncentrácie?

Správa o činnosti úradu za rok 2021, časť 1.1.4:

V úvode spomínané krížové vlastníctvo v sektore zdravotníctva považuje úrad taktiež za kľúčový faktor vyžadujúci si reguláciu akéhokoľvek odvetvia, ktoré je vystavené koncentracii. Výsledkom opomenutia zákazu krížového vlastníctva v roku 2003 je unikátna dominancia jedného súkromného subjektu, ktorá v európskom systéme zdravotníctva nemá obdobu. Investičný fond Penta Investments Jersey (ďalej len „PIJ“) má cez svoju skupinu spoločností zásadný vplyv na súkromný sektor slovenského zdravotníctva horizontálne i vertikálne, stručne zhrnuté s údajmi o veľkosti tržieb za posledný rok: najväčšia sieť lekární Dr. Max (363 mil. eur) - zastrešuje spoločnosť MIRAKL, a. s., najväčšia sieť súkromných nemocníc Svet Zdravia (305 mil. eur), významná sieť polikliník ProCare (51 mil. eur – časť SVALZ) a v neposlednom rade na všetkých kohútikoch naprieč týmito kanálmi stojí ZP Dôvera (1 425 mil. eur - uvedená čiastka je predpísané poisťné po prerozdelení).

Graf č. 2 Dominancia PIJ v slovenskom zdravotníctve podľa tržieb v mil. eur za rok 2020

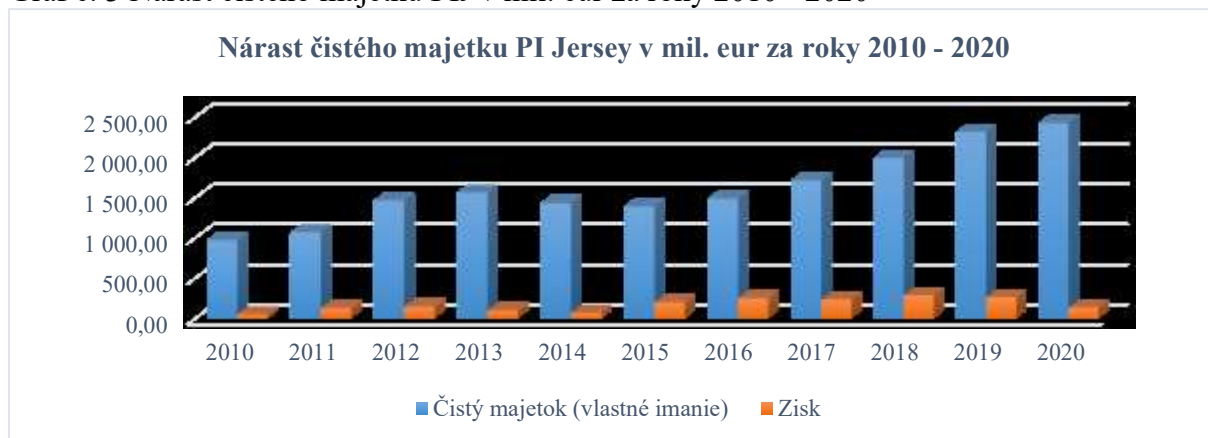

Kým pred razantným vstupom PIJ do slovenského zdravotníctva v roku 2010 predstavoval čistý majetok (vlastné imanie) v rukách piatich fyzických osôb 1 miliardu eur, v roku 2020 narástol až na 2,5 miliardy eur. Je možné predpokladať, že k viac ako polovici tohto nárastu mohlo prispieť deravé potrubie slovenského zdravotníctva.

¹ Číslo: 2022/KOV/SKO/3/08 Bratislava 10. februára 2022. Rozhodnutie o prevzatí Medical Group SK.

- úrad pre
- dohľad nad
- zdravotnou
- starostlivosťou

Graf č. 3 Nárast čistého majetku PIJ v mil. eur za roky 2010 - 2020

Zdroj: <http://www.pentainvestments.com/en/about/annual-reports.aspx>

Pôvodné plány viacerých ministrov a odborníkov na súkromný kapitál v slovenskom systéme zdravotníctva boli, aby sa čo najviac priblížil holandskému alebo nemeckému modelu. V holandskom i nemeckom systéme VZP je v porovnaní so Slovenskom značne vyššia trhová konkurencia, vnútroštátna legislatíva má implementované medzinárodné štandardy a rešpektuje európske právo. Inštitúcie v týchto krajinách fungujú na báze európskej smernice Solvency II a súkromným poisťovniam ani len nenapadne spochybnit' sociálnu a solidárnu povahu činnosti, ktorú pod štátnym dohľadom v oblasti VZP vykonávajú.

Celú správu nájdete tu: https://www.udzs-sk.sk/wp-content/uploads/2022/04/SPRAVA-O-CINNOSTI-UDZS-za-2021-FINAL_web.pdf